

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG THỰC TẬP CHO HỌC SINH TRUNG CẤP TIN HỌC ỨNG DỤNG, TRƯỜNG CAO ĐẲNG LAI CHÂU

Nguyễn Thị Thu Hà

Khoa khoa học cơ bản dân tộc nội trú – Trường Cao đẳng Lai Châu

Tóm tắt: Bài viết nghiên cứu và đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng thực tập cho học sinh trung cấp ngành Tin học ứng dụng tại Trường Cao đẳng Lai Châu. Thực tập là một phần quan trọng trong quá trình đào tạo nghề, giúp học sinh áp dụng lý thuyết vào thực tế và rèn luyện các kỹ năng chuyên môn. Tuy nhiên, chất lượng thực tập hiện nay vẫn còn một số hạn chế như thiếu sự kết nối chặt chẽ giữa nhà trường và doanh nghiệp, thiếu cơ sở vật chất hỗ trợ, và chương trình thực tập chưa hoàn toàn phù hợp với nhu cầu thực tế của thị trường lao động. Bài viết chỉ ra các yếu tố cần cải thiện bao gồm việc tăng cường hợp tác với các doanh nghiệp, cập nhật chương trình thực tập sát với yêu cầu nghề nghiệp, và nâng cao năng lực giáo viên hướng dẫn thực tập. Bên cạnh đó, các giải pháp như cải thiện cơ sở vật chất, tổ chức các hoạt động kết nối giữa nhà trường và các doanh nghiệp, và tạo cơ hội cho học sinh thực tập trong môi trường làm việc thực tế sẽ góp phần nâng cao chất lượng thực tập và đáp ứng nhu cầu tuyển dụng của các công ty trong lĩnh vực Tin học ứng dụng.

Từ khóa: Nâng cao chất lượng thực tập, học sinh trung cấp, Tin học ứng dụng, Trường Cao đẳng Lai Châu, hợp tác doanh nghiệp, đào tạo nghề, chương trình thực tập, kỹ năng chuyên môn.

IMPROVING THE INTERNSHIP QUALITY FOR STUDENTS IN APPLIED INFORMATION TECHNOLOGY AT LAI CHAU COLLEGE

Nguyen Thi Thu Ha

Department of Ethnic Boarding Basic Sciences – Lai Chau College

Abstract: This article studies and proposes solutions to improve the internship quality for students in the Applied Information Technology program at Lai Chau College. Internships are an essential part of vocational training, enabling students to apply theoretical knowledge in practice and develop professional skills. However, the current internship quality faces some limitations, such as a lack of strong connections between the school and businesses, insufficient facilities, and a curriculum that does not fully meet the practical demands of the labor market. The article highlights the areas needing improvement, including enhancing cooperation with businesses, updating the internship program to better align with industry requirements, and improving the capacity of internship supervisors. Furthermore, solutions such as upgrading facilities, organizing activities to foster collaboration between the school and businesses, and providing students with opportunities to intern in real working environments will contribute to improving the internship quality and meeting the recruitment needs of companies in the Applied Information Technology field.

Keywords: Improving internship quality, vocational students, Applied Information Technology, Lai Chau College, business cooperation, vocational training, internship program, professional skills.

Nhận bài: 12/01/2025

Phản biện: 02/02/2025

Duyệt đăng: 07/02/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh giáo dục nghề nghiệp ngày càng quan trọng đối với phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, việc nâng cao chất lượng đào tạo thực tập là yêu cầu cấp thiết, đặc biệt trong các ngành như Tin học ứng dụng. Thực tập giúp học sinh củng cố kỹ năng thực tế và giải quyết vấn đề trong môi trường làm việc. Theo Nghị quyết số 29-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng, việc kết nối giữa đào tạo nghề và nhu cầu thị trường lao động là mục tiêu quan trọng, yêu cầu các cơ sở giáo dục nghề nghiệp phối hợp chặt chẽ với doanh nghiệp trong việc tổ chức thực tập. Chỉ thị số 07/CT-BGDĐT của Bộ Giáo dục và Đào tạo cũng khuyến khích xây dựng chương trình thực tập gắn liền với yêu cầu của doanh nghiệp. Tuy nhiên, thực tế tại Trường Cao đẳng Lai Châu, chất lượng thực tập còn gặp khó khăn do thiếu kết nối

giữa nhà trường và doanh nghiệp, cùng với cơ sở vật chất chưa đáp ứng nhu cầu phát triển ngành công nghệ thông tin. Vì vậy, nâng cao chất lượng thực tập cho học sinh ngành Tin học ứng dụng là điều kiện cần thiết để cải thiện đào tạo, đáp ứng nhu cầu nhân lực chất lượng cao cho thị trường lao động.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Thực trạng thực tập của học sinh trung cấp tin học ứng dụng, trường Cao đẳng Lai Châu

Lựa chọn địa điểm thực tập: Một vấn đề lớn hiện nay là thiếu cơ sở thực tập phù hợp với yêu cầu ngành Tin học ứng dụng. Khoảng 40% học sinh chưa được sắp xếp thực tập tại các doanh nghiệp chuyên nghiệp, chủ yếu thực tập tại phòng máy tính trong trường hoặc doanh nghiệp nhỏ, thiếu công nghệ hiện đại. Chỉ khoảng 30% học

sinh thực tập tại các doanh nghiệp lớn với môi trường làm việc chuẩn mực và công nghệ cao, dẫn đến hạn chế trong việc áp dụng kiến thức vào thực tế.

Tiếp nhận và hướng dẫn học sinh thực tập: Việc tiếp nhận và hướng dẫn thực tập còn thiếu sót. Khoảng 50% doanh nghiệp hợp tác với trường không chú trọng vào việc cung cấp hướng dẫn đầy đủ cho học sinh, thiếu cán bộ hướng dẫn chuyên trách, và thiếu sự liên kết giữa giảng viên và người hướng dẫn tại doanh nghiệp. Điều này khiến học sinh gặp khó khăn trong quá trình thực tập và khó nắm bắt các kỹ năng thực tế. Thêm vào đó, khoảng 25% học sinh chỉ tham gia vào các công việc phụ trợ, không liên quan trực tiếp đến chuyên môn và không có nhiều giá trị học hỏi.

Ý thức và thái độ của học sinh trong quá trình thực tập rất quan trọng đối với sự phát triển nghề nghiệp của các em. Tại Trường Cao đẳng Lai Châu, với 97% học sinh là người dân tộc thiểu số, yếu tố văn hóa và điều kiện sống ảnh hưởng đến nhận thức của học sinh về thực tập. Khoảng 85% học sinh coi thực tập là cơ hội học hỏi và phát triển, nhưng vẫn có 15% thiếu chủ động, coi thực tập chỉ là yêu cầu học phần. Một phần lý do là do nền tảng giáo dục khác biệt và thiếu sự định hướng rõ ràng từ gia đình.

Ngoài ra, khoảng 20% học sinh gặp khó khăn trong giao tiếp và hòa nhập với môi trường thực tập, đặc biệt là khi làm việc với công nghệ mới hoặc trong doanh nghiệp lớn. Kỹ năng mềm như giao tiếp và làm việc nhóm còn hạn chế, chỉ 40% học sinh tự đánh giá khả năng giao tiếp tốt, trong khi hơn 50% cảm thấy thiếu tự tin khi làm việc độc lập hoặc giao tiếp với đồng nghiệp người Kinh.

Ngoài môi trường thực tập và ý thức học sinh, còn nhiều yếu tố ảnh hưởng đến chất lượng thực tập ngành Tin học ứng dụng tại Trường Cao đẳng Lai Châu. Một yếu tố quan trọng là cơ sở vật chất. Theo khảo sát, chỉ 60% học sinh cho biết cơ sở vật chất tại các doanh nghiệp thực tập đáp ứng yêu cầu công việc, trong khi 40% cho rằng còn thiếu thốn, không hỗ trợ các hoạt động thực hành chuyên sâu như cấu hình mạng hay kiểm thử công nghệ mới. Điều này ảnh hưởng đến khả năng áp dụng kiến thức thực tế của học sinh. Một yếu tố khác là sự phối hợp giữa nhà trường và doanh nghiệp. Mặc dù có hợp tác, chỉ 45% học sinh hài lòng với sự hỗ trợ và hướng dẫn trong quá trình thực tập. Việc thiếu giám sát chặt chẽ và phản hồi kịp thời từ doanh nghiệp khiến học sinh gặp khó khăn và giảm động lực. Cuối cùng, chương trình thực tập chưa linh hoạt và thiếu cập nhật về công

nghệ mới, khiến 50% học sinh mong muốn có thêm cơ hội thực tập trong các lĩnh vực như điện toán đám mây, AI hay bảo mật mạng. Để nâng cao chất lượng thực tập, cần cải thiện cơ sở vật chất, tăng cường phối hợp giữa nhà trường và doanh nghiệp, và cập nhật chương trình thực tập theo yêu cầu ngành và thị trường lao động.

2.2. Đánh giá ưu nhược điểm của các đợt thực tập

Ưu điểm: Đầu tiên, các đợt thực tập cung cấp cho học sinh cơ hội áp dụng lý thuyết vào thực tế, giúp họ hiểu rõ hơn về các khái niệm trong môn học và cách thức vận hành trong môi trường làm việc chuyên nghiệp. Học sinh được tiếp xúc với công việc thực tế, từ việc cấu hình mạng, thiết lập hệ thống máy tính đến việc giải quyết các sự cố công nghệ. Theo khảo sát, khoảng 75% học sinh cho rằng đợt thực tập đã giúp họ cải thiện đáng kể kỹ năng chuyên môn và khả năng ứng dụng kiến thức vào các tình huống thực tế. Bên cạnh đó, thực tập cũng là cơ hội để học sinh rèn luyện kỹ năng mềm như giao tiếp, làm việc nhóm, và giải quyết vấn đề trong môi trường làm việc đa dạng. Một số học sinh cho biết, các đợt thực tập là cơ hội quan trọng để họ xây dựng mạng lưới quan hệ trong ngành công nghệ thông tin, từ đó có cơ hội tìm kiếm việc làm sau khi tốt nghiệp.

Nhược điểm: Mặc dù có nhiều ưu điểm, các đợt thực tập tại Trường Cao đẳng Lai Châu vẫn tồn tại một số nhược điểm. Một trong những hạn chế lớn là sự thiếu đồng bộ giữa lý thuyết và thực tế, khi chương trình thực tập chủ yếu tập trung vào các công việc đơn giản, ít liên quan đến công nghệ mới như điện toán đám mây hay bảo mật mạng. Khoảng 30% học sinh được tham gia các dự án công nghệ cao, còn lại làm các công việc hỗ trợ kỹ thuật cơ bản. Thêm vào đó, khoảng 40% học sinh cho rằng cơ sở vật chất tại doanh nghiệp không đáp ứng yêu cầu thực hành chuyên sâu. Một vấn đề khác là thiếu sự hướng dẫn và giám sát chặt chẽ từ giáo viên và cán bộ doanh nghiệp, khiến 50% học sinh không nhận được hỗ trợ đầy đủ. Cuối cùng, sự thiếu liên kết chặt chẽ giữa nhà trường và doanh nghiệp khiến các chương trình thực tập chưa đáp ứng nhu cầu thị trường lao động.

2.3. Đề xuất giải pháp

Về phía học sinh: Học sinh cần nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của thực tập như một cơ hội phát triển nghề nghiệp. Khoảng 20% học sinh trong khảo sát cho rằng họ thiếu động lực và không nhận thức đầy đủ về việc này. Do đó,

nhà trường cần tổ chức các buổi định hướng nghề nghiệp để giúp học sinh hiểu rõ các yêu cầu trong môi trường làm việc thực tế. Học sinh cũng cần phát triển kỹ năng mềm như giao tiếp, làm việc nhóm và giải quyết vấn đề. Khoảng 40% học sinh gặp khó khăn trong các kỹ năng này, cho thấy nhu cầu đào tạo là rất lớn. Cuối cùng, học sinh cần chủ động tìm kiếm cơ hội thực tập và tham gia các sự kiện nghề nghiệp để kết nối với doanh nghiệp, đồng thời nhà trường cũng nên tạo cơ hội cho học sinh giao lưu với các chuyên gia trong ngành.

Về phía nhà trường: Nhà trường cần thường xuyên cập nhật và điều chỉnh chương trình thực tập để phù hợp với nhu cầu thị trường lao động, đặc biệt là các công nghệ mới. Khoảng 50% học sinh trong khảo sát cho biết chương trình thực tập hiện tại chưa bao quát đầy đủ các công nghệ tiên tiến, do đó, việc bổ sung các chủ đề như điện toán đám mây, bảo mật mạng, trí tuệ nhân tạo là cần thiết. Thêm vào đó, nhà trường cần tăng cường đào tạo giảng viên hướng dẫn thực tập, giúp họ nâng cao năng lực và hỗ trợ học sinh hiệu quả hơn trong việc giải quyết các vấn đề thực tế. Giảng viên cũng cần theo dõi và đánh giá quá trình thực tập để kịp thời điều chỉnh. Cuối cùng, nhà trường nên tạo cầu nối vững chắc với doanh nghiệp, tăng cường hợp tác để chương trình thực tập sát thực tế, chẳng hạn qua việc mời doanh nghiệp tham gia xây dựng chương trình giảng dạy, tổ chức gặp gỡ giữa sinh viên và nhà tuyển dụng, hoặc tạo các cơ hội thực tập dài hạn tại các doanh nghiệp uy tín.

Về phía doanh nghiệp: Để nâng cao chất lượng thực tập, doanh nghiệp cần tăng cường hỗ trợ và hướng dẫn học sinh trong suốt quá trình thực tập. Việc đảm bảo học sinh có cơ hội thực hiện các công việc thực tế và nhận sự giám sát, hỗ trợ đầy đủ từ các cán bộ hướng dẫn là rất quan trọng. Khoảng 50% học sinh trong khảo sát cho biết họ chưa nhận được sự hướng dẫn kịp thời từ doanh nghiệp, điều này cho thấy cần phải có các mentor hoặc cán bộ hướng dẫn có kinh nghiệm để hỗ trợ học sinh, đặc biệt trong các

công việc chuyên môn. Bên cạnh đó, doanh nghiệp cũng cần cải thiện cơ sở vật chất cho học sinh thực tập. Đảm bảo có đủ các thiết bị công nghệ mới và công cụ hỗ trợ sẽ giúp học sinh thực hiện các nhiệm vụ chuyên môn hiệu quả hơn. Khoảng 40% học sinh cho rằng cơ sở vật chất tại nơi thực tập hiện nay chưa đáp ứng yêu cầu công việc của ngành Tin học ứng dụng, đây là một vấn đề cần được cải thiện. Cuối cùng, doanh nghiệp cần chủ động xây dựng mối quan hệ chặt chẽ với nhà trường để tạo ra các chương trình thực tập chất lượng, phù hợp với nhu cầu thực tế. Doanh nghiệp có thể tham gia vào việc xây dựng chương trình đào tạo, hỗ trợ tổ chức các buổi định hướng nghề nghiệp cho học sinh, và tạo cơ hội thực tập cho các học sinh có tiềm năng, từ đó giúp nâng cao chất lượng đào tạo và đáp ứng yêu cầu của thị trường lao động.

III. KẾT LUẬN

Qua nghiên cứu thực trạng và những vấn đề liên quan đến chất lượng thực tập của học sinh ngành Tin học ứng dụng tại Trường Cao đẳng Lai Châu, có thể thấy rằng thực tập là một phần quan trọng trong quá trình đào tạo nghề, giúp học sinh áp dụng lý thuyết vào thực tế và rèn luyện các kỹ năng chuyên môn. Tuy nhiên, hiện nay chất lượng thực tập vẫn còn gặp một số hạn chế như thiếu sự kết nối chặt chẽ giữa nhà trường và doanh nghiệp, thiếu cơ sở vật chất phù hợp, và chương trình thực tập chưa hoàn toàn đáp ứng nhu cầu thực tế của thị trường lao động.

Để nâng cao chất lượng thực tập, cần có sự phối hợp chặt chẽ và đồng bộ giữa ba yếu tố: HS, nhà trường và doanh nghiệp. Đối với học sinh, việc nâng cao nhận thức, phát triển kỹ năng mềm và chủ động tìm kiếm cơ hội thực tập là rất cần thiết. Về phía nhà trường, cần cập nhật và điều chỉnh chương trình thực tập phù hợp với nhu cầu thị trường, đồng thời nâng cao năng lực giảng viên hướng dẫn. Đối với doanh nghiệp, việc tăng cường hỗ trợ học sinh, cải thiện cơ sở vật chất và tạo cơ hội thực tập thực tế sẽ góp phần quan trọng vào sự thành công của các đợt thực tập.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020). *Thông tư số 07/2020/TT-BGDĐT Quy định về tổ chức và quản lý hoạt động thực tập nghề nghiệp trong đào tạo nghề*. Hà Nội: Bộ Giáo dục và Đào tạo.
- Nguyễn Minh Tâm, Nguyễn Thị Thu Hà (2021). *Giải pháp nâng cao chất lượng thực tập cho sinh viên ngành Công nghệ Thông tin tại các trường cao đẳng nghề*. Tạp chí Khoa học và Công nghệ, 14(3), 45-50.
- Tổng cục Dạy nghề (2019). *Nâng cao chất lượng đào tạo nghề tại các trường cao đẳng nghề: Thực trạng và giải pháp*. Hà Nội: Tổng cục Dạy nghề.
- Nguyễn Thị Hương (2020). *Xây dựng chương trình thực tập nghề nghiệp cho học sinh các ngành Công nghệ Thông tin tại các trường cao đẳng*. Tạp chí Giáo dục và Đào tạo, 30(5), 120-126.